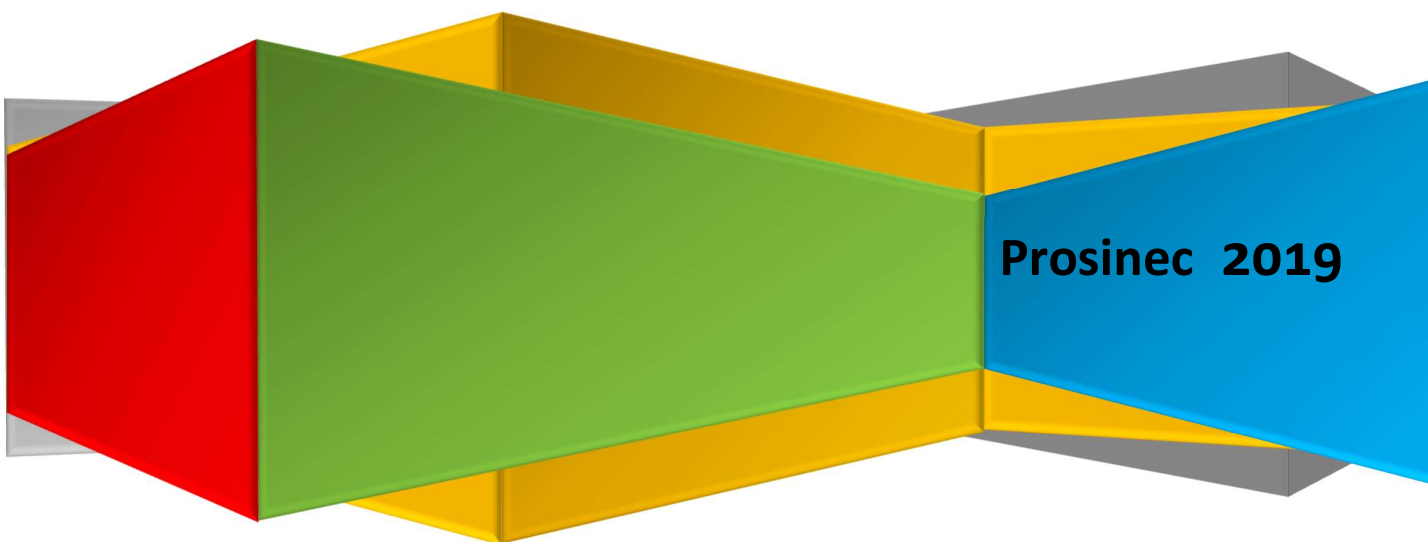


Vstupní analýza vzdělávání obce Obrnice

Zpracovala: Marie Úlehlová





Seznam použitých zkratk

ASZ - Agentura pro sociální začleňování
ČSÚ - Český statistický úřad
IKV - inkluzivní a kvalitní vzdělávání
MŠ, SŠ, ZŠ - mateřská škola, střední škola, základní škola
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OCSS – Obrnické centrum sociálních služeb
PPP – pedagogicko-psychologická poradna
SAS - Sociálně aktivizační služby
SPSZ - Strategický plán sociálního začleňování
SVP - speciální vzdělávací potřeby
SPC – speciálně-pedagogické centrum



Obsah

Seznam použitých zkratků.....	1
Obsah	2
1. Úvod a cíle vstupní analýzy	3
2. Metodologie	3
3. Základní pojmy	3
3.1. Sociální vyloučení	3
3.2. Školská legislativa	4
4. Analytická část.....	4
4.1. Základní demografické údaje a charakteristika obce s ohledem na sociální vyloučení	4
4.2. Struktura místní vzdělávací sítě	6
4.3. Volnočasové aktivity a sociální služby zaměřené na podporu vzdělávání.....	9
4.4. Shrnutí	10
Zdroje.....	10
Seznam obrázků.....	10
Seznam tabulek.....	11

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



1. Úvod a cíle vstupní analýzy

Tato vstupní analýza vznikla v rámci Individuálního projektu systémového **Inkluzivního a kvalitního vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami (IKV)**. Jejím hlavním cílem je popsat stav, strukturu a kapacity místní vzdělávací sítě, dále pak postoje ke vzdělávání a domnělé či faktické bariéry v přístupu ke vzdělávání na straně cílových skupin projektu. Hlavní cílovou skupinou jsou:

- Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice
- Vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, pedagogičtí pracovníci
- Pracovníci a dobrovolníci v organizacích působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže
- Rodiče dětí a žáků
- Děti a žáci

Analýza představuje prvotní dokument mapující situaci ve vzdělávání v obci Obrnice. Na základě dat v ní obsažených pak můžou svoji činnost rozvíjet lokální konzultanti, metodici a konzultanti inkluzivního vzdělávání pro danou obec, kterým slouží také jako podklad k vytvoření Místního plánu inkluze ve vzdělávání (MPI).

2. Metodologie

Pro vstupní analýzu bylo využito několik technik sběru dat. Analýza byla zpracována především formou desk research, Hlavním podkladem pro její zpracování byla data z výkaznictví za školní rok 2019/2020. Dalším zdrojem pro desk research byly analýzy a evaluační zprávy realizované ASZ. Další technikou sběru dat byly polostrukturované rozhovory s jedním zástupcem mateřské školy a s jedním zástupcem základní školy. Tyto rozhovory prováděl koordinátor inkluzivního vzdělávání Mikuláš Tichý. Veškerá data byla zpracována v souladu se standardy sociálně-vědních výzkumů.

3. Základní pojmy

3.1. Sociální vyloučení

Analýza vychází z definice sociálního vyloučení, jak je uvedena v Příručce pro sociální integraci, kterou využívá ASZ: „(S)ociálně vyloučení jsou ti občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám (tedy k institucionální pomoci), jsou vyloučení ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu“ (Švec, 2009, s. 7). Sociální vyloučení se vyznačuje četnými indikátory či charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Mezi obvyklé ukazatele řadíme dlouhodobou nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízkou kvalitu a nejistotu v bydlení, ztížený nebo nemotivovaný přístup ke vzdělávání, vysokou míru zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a zvýšenou míru migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti.¹

¹ Více viz <http://www.socialni-zaclenovani.cz/co-je-socialni-vyloucení>.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



3.2. Školská legislativa

V této analýze hovoříme o vzdělávání ve školách, které se odehrává dle školního kurikula, je považováno za povinné a je legislativně ukotveno ve sbírce zákonů. Hlavní zákony a vyhlášky, které se týkají školního vzdělávání a souvisí se společným (inkluzivním) vzděláváním uvádíme níže:

- Zákon č. 178/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. („školský zákon“),
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, znění platné od 12. 1. 2016.
- Vyhláška 270/2017 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizující vyhlášku č. 72/2005 Sb.).

Dle výše uvedené platné legislativy probíhá v ČR školní vzdělávání v těchto druzích škol: mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

V kontextu projektu IKV je pro nás relevantní průběh vzdělávání v mateřských školách, základních školách a středních školách, souhrnně budeme používat termín „škola“. Dle legislativy je v ČR školní docházka povinná 9 let na základní škole a od školního roku 2017/2018 je navíc povinný jeden rok předškolní přípravy od září následujícího roku po dosažení věku pěti let².

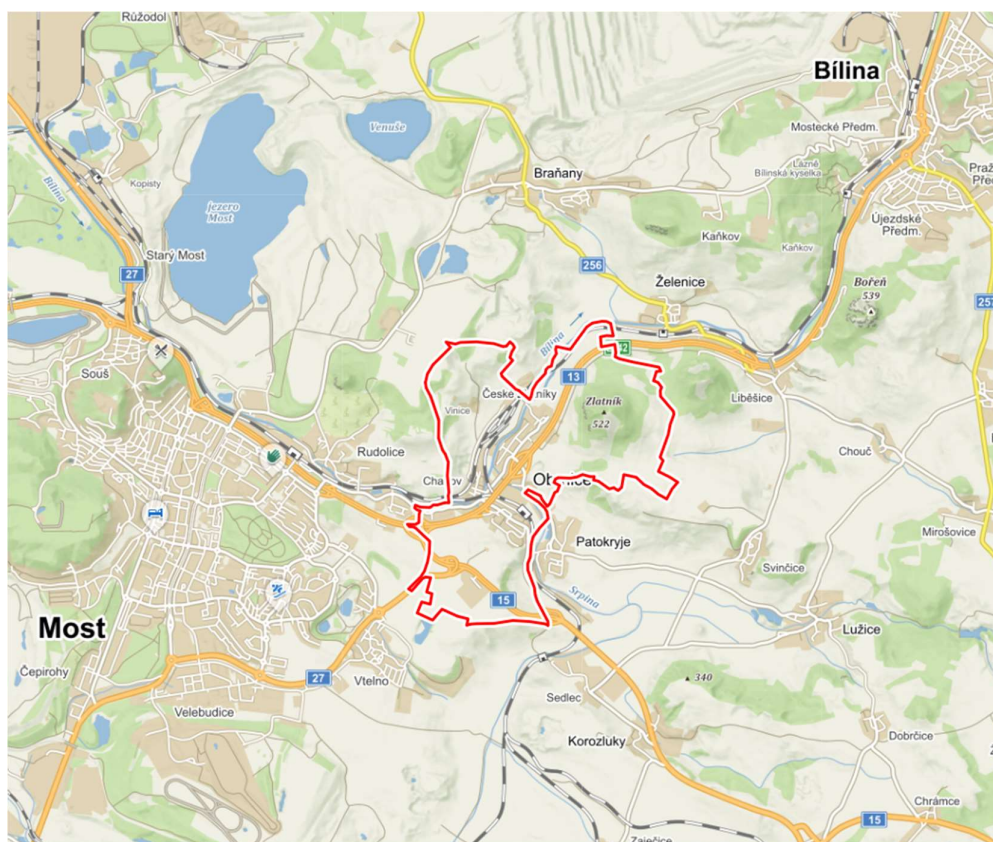
4. Analytická část

4.1. Základní demografické údaje a charakteristika obce s ohledem na sociální vyloučení

Obec Obrnice se nachází v Ústeckém kraji, mezi městy Most a Bílina. Obrnice jsou od města Most vzdáleny 6,4 km a od města Bílina 9,5 km. Celková katastrální výměra obce činí 7 464 979 m². Obec je tvořena částmi Obrnice, Chanov a České Zlatníky. Obec je z Mostu velmi dobře dopravně dostupná autobusovou dopravou či vlakem. Historie obce je spjatá s těžebním průmyslem, který se v okolí rozvíjel od 19. století. Kvůli rozvíjejícímu se průmyslu vzrostl počet obyvatel obce, novými obyvateli byli přistěhovalí dělníci. V poválečných letech docházelo k proměně obyvatel, kdy byla v rámci poválečného odsunu Němců vysídlena část původního obyvatelstva. Důsledkem řízené migrace zároveň do obce začali přicházet Romové ze Slovenska a z vnitrozemí ČR. V 90. letech došlo k útlumu těžebního průmyslu a k propouštění pracovníků. Nezaměstnanost jako první postihla romské obyvatele z důvodu nízké kvalifikace a diskriminace na trhu práce (SPSZ Obrnice, 2018, s. 3).

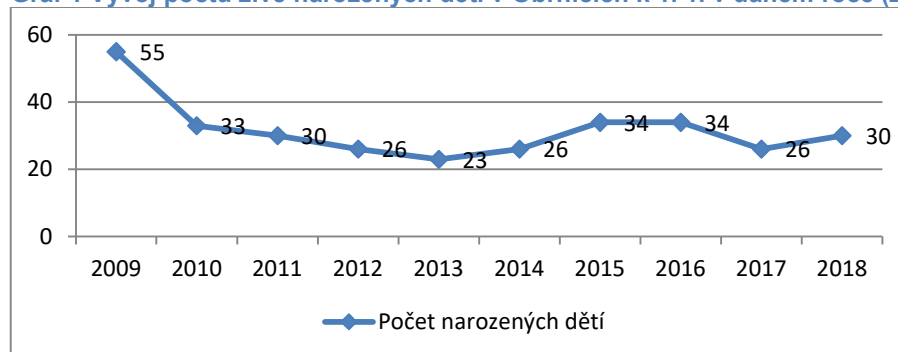
Obrázek 1 Obec Obrnice (zdroj: www.mapy.cz)

² Podrobněji o školské legislativě vztahující se ke společnému (inkluzivnímu) vzdělávání lze nalézt na portálu MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/spolecne-vzdelavani-1>, <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaske-ke-skolskemu-zakonu>.



Počet obyvatel Obrnic je za poslední desetiletí poměrně stabilní, nicméně ve sledovaném období došlo **k mírnému poklesu**, zatímco v roce 2008 žilo v Obrnicích 2 620 obyvatel, v roce 2018 už to bylo 2 105 obyvatel. K velkému poklesu živě narozených dětí došlo mezi lety 2009 a 2010 (z 55 na 33). Od roku 2010 je počet narozených dětí poměrně stabilní. Celkem se za posledních 10 let v Obrnicích **v průměru narodilo 32 dětí za rok** (viz graf č. 1). Ve školním roce 2019/2020 bylo k 30. 9. 2019 nově nastoupivších dětí do mateřské školy 36 a 24 nově přijatých žáků do 1. ročníků na základní škole, přičemž kapacita škol nebyla plně naplněna (viz kapitoly níže). Pokud jde o věkové složení obyvatel, tak ve věku 15-64 let žilo v Obrnicích k 31. 12. 2018 1 383 obyvatel, kteří tvořili 64,9 % z celkového počtu obyvatel. Děti a mladí lidé ve věku 0-14 let byli zastoupeni počtem 507, čímž tvořili 23,8 % obyvatel.

Graf 1 Vývoj počtu živě narozených dětí v Obrnicích k 1. 1. v daném roce (Zdroj: ČSÚ)

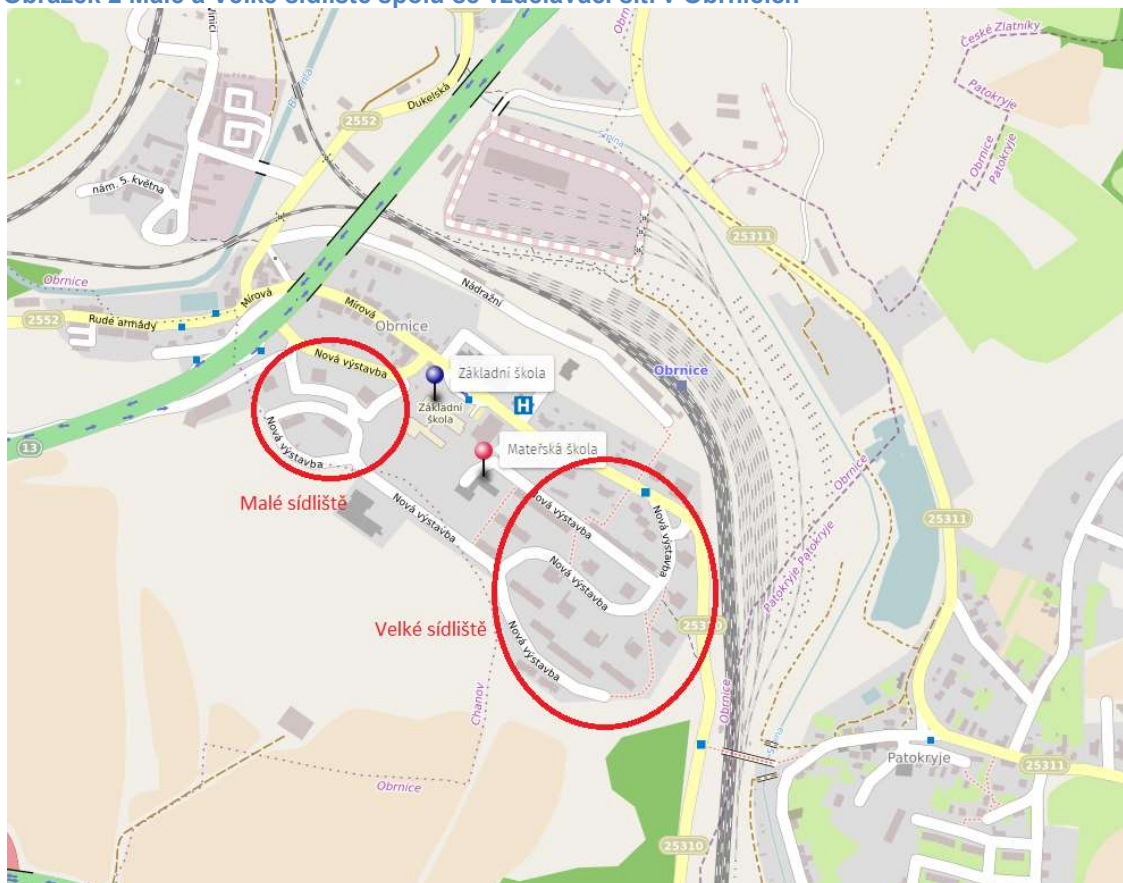


Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Deskripce sociálně vyloučených lokalit

Obec Obrnice je rozdělena na dvě geografická území. První část se nachází mimo centrum a tvoří ho udržované rodinné domy, druhá část tvoří centrum a tzv. Malé a Velké sídliště, jejíž obyvatelé jsou především sociálně vyloučení obyvatelé. Sídliště dohromady poskytují 589 bytů. Tato dvě sídliště od sebe odděluje budova mateřské a základní školy a služebna Policie ČR (viz obrázek č. 2). I když sídliště vykazují všechny původní jevy vyloučených lokalit, jako je zvýšená kriminalita, chudoba, vysoká zadluženost obyvatel, nízká úroveň vzdělanosti nebo vysoká míra nezaměstnanosti, je situace v obci stabilizovaná díky realizovanému opatření v oblasti sociálního začleňování (SPSZ Obrnice, 2018, s. 4). Podle dat Exekutorské komory bylo v Obrnicích k 31. 12. 2017 **857 osob v exekuci, což bylo 51 % obyvatel**. Počet exekucí byl 4 767 (Mapa exekucí, 2019). Osoby v exekuci tedy mají pět až šest exekucí. Podíl nezaměstnaných osob za listopad 2019 činil v Obrnicích 9 % při celkovém počtu 125 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-65 let. Ve stejném období činila v Mostě míra nezaměstnanosti 4,7 %. Celorepublikově tato míra činila 2,6 % (MPSV, 2019).

Obrázek 2 Malé a Velké sídliště spolu se vzdělávací sítí v Obrnicích



4.2. Struktura místní vzdělávací sítě

V Obrnicích se nachází jedna mateřská škola a jedna základní škola, které jsou příspěvkovými organizacemi obce. Obě mají pouze běžné třídy. Nejbližší střední školy se nacházejí v Mostě, Litvínově nebo v Meziboří. V Obrnicích dále funguje komunitní centrum Duhovka, které poskytuje volnočasové aktivity pro předškolní a školní děti a nízkoprahové zařízení Vulkán pro děti od 15 do 26 let, které zajišťuje pro mládež volnočasové aktivity, doučování nebo pomoc se školní přípravou.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



Tabulka 1 Vzdělávací síť v Obrnicích (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)

	Kapacita	Počet tříd	Počet dětí	Obsazenost	Počet dětí se SVP	SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek	Kvalifikovaný odhad sociálně znev. dětí
MŠ Obrnice	75	3	63	84 %	3	0	70 %
ZŠ Obrnice	350	13	217	62 %	9	1	72 %

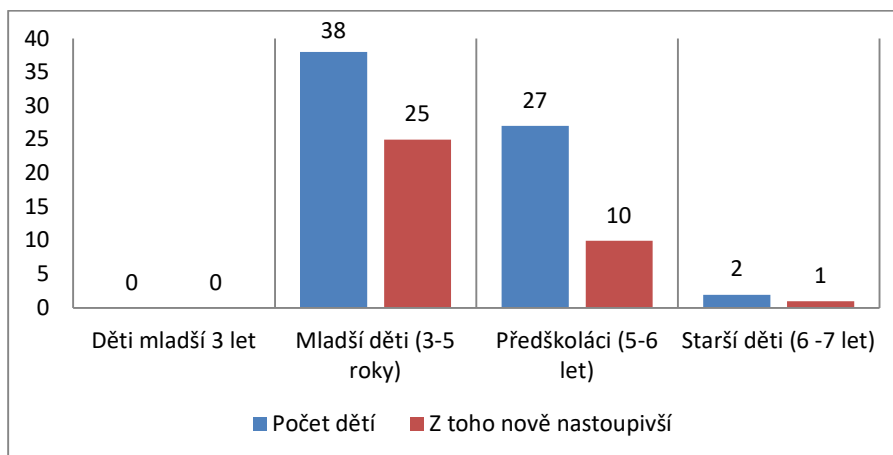
Mateřská škola je spádovou MŠ pro Obrnice a části obce Zlatníky a Chanov. Několik dětí dojíždí také z okolních obcí, například z obce Patokryje. Ve školním roce 2019/2020 měla MŠ k 30. 9. 2019 tři běžné třídy se 63 dětmi. Kapacita MŠ tak byla z 84 % naplněna. Podle zástupce školy je kapacita snižena z důvodu vyššího počtu dětí s podpůrnými opatřeními třetího a vyššího stupně. Do školy podle výkazů MŠMT dochází tři děti se SVP, které jsou zrakově postižené, z čehož jedno těžce. Podle zástupce školy dochází do školy zhruba **70 % dětí pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí a přes 60 % dětí romského původu** z celkového počtu všech žáků. Ve školním roce 2019/2020 MŠ zaměstnávalo devět pedagogických pracovníků, z nichž dvě byly speciální pedagožky a tři asistentky pedagoga, přičemž dvě z těchto asistentek byly logopedickými asistentkami. Škola spolupracuje s logopedem a díky projektu Podpora logopedické prevence, do kterého se škola v minulosti zapojila a získala logopedické pomůcky, se mohou logopedičtí asistenti dětem více věnovat. MŠ se v minulosti dále zapojila například do výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování - Šablony pro MŠ a ZŠ I, která byla zaměřena na osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů MŠ.

Měsíční úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena ve výši 270 Kč pouze pro děti, které nemají trvalý pobyt v Obrnicích a Českých Zlatnících (Inspekční zpráva, 2018, s. 2). Pro osvobození od úplaty se zástupci obce rozhodli z důvodu nižšího počtu dětí v předškolním vzdělávání, což byla finanční úleva pro sociálně slabé rodiny, ale také ulehčení administrativy pro MŠ (SPSZ Obrnice, 2018, s. 8). Osvobození od úplaty pomohlo zvýšit počet dětí. Někteří rodiče však přihlašují děti do MŠ v pozdějším věku. Jak vyplývá z grafu č. 2, ve školním roce 2019/2020 nastoupilo k 30. 9. 2019 do MŠ 36 dětí, z toho bylo **10 nově nastoupivších dětí (dosud MŠ nenavštěvovaly) zapsaných do tzv. povinného předškolního roku**. Mateřská škola přijímá děti mladší tří let, **ve školím roce 2019/2019 zde však nedocházelo žádné dítě mladší tří let**. Pětileté nově nastoupivší děti však těžko dohánějí ostatní děti, které nastoupily ve dvou letech či dříve, což zavdává prvním nerovnostem. Podle zástupce MŠ mají navíc tyto starší nově nastoupivší děti horší docházku, protože rodina není podle zástupce zvyklá na ranní vstávání. MŠ spolupracuje s Obrnickým centrem sociálních služeb (OCSS), se kterým mají podepsané memorandum o spolupráci mezi centrem, MŠ a ZŠ. Sociální pracovníci z centra pomáhají školám komunikovat s rodinami školní záležitosti. Evaluační zpráva tuto spolupráci hodnotí jako příklad dobré praxe, kdy má školka a OCSS navzájem přehled o sociálně vyloučených rodinách s dětmi předškolního věku a rodiče jsou motivováni k vodění dětí do MŠ (Závěrečná evaluace působení ASZ v lokalitě Obrnice, 2015, s. 18). MŠ pořádá akce pro rodiče s dětmi, například dny otevřených dveří, besídky, jógu pro děti s rodiči, podzimní dílny, vánoční posezení, odemykání zahrady, loučení s předškoláky nebo buřtíkování. Škola na svých stránkách nemá informaci ohledně zapojení do projektu, který by zprostředkovával obědy zdarma. Ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 získala MŠ titul „Nej školka Ústeckého kraje“.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



Graf 2 Věkové složení MŠ (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)



Základní škola v Obrnicích je školou úplnou s devíti ročníky. Součástí školy je školní družina, školní jídelna a knihovna, která je zároveň informačním centrem. Škola je spádovou školou pro děti z Obrnic a okolních obcí Želenice, Patokryje a Korozluky. Ve školním roce 2019/2020 měla 13 běžných tříd, do kterých docházelo 217 žáků. Kapacita školy je 350 žáků, škola byla tedy z 62 % naplněna. Nenaplněná kapacita je podle informací ze stránek školy způsobena stárnutím populace a poklesem počtu narozených dětí/porodnosti.³ Podle zástupce školy pochází **zhruba 72 % žáků ze sociálně slabých rodin, z toho je většina romského původu**. Podle výkazů MŠMT o základní škole docházelo k 30. 9. 2019 do školy devět žáků se SVP, přičemž osm dětí mělo zdravotní postižení z důvodu: závažných vývojových poruch chování (3), mentálního postižení (2), těžkého zrakového postižení (1), závažných vad řeči (1) a poruch autistického spektra (1). Jedno dítě bylo znevýhodněné v souvislosti s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte. Podle výkazů MŠMT na konci školního roku 2018/2019 odešlo ze základní školy 28 žáků (viz tabulka č. 4). 15 žáků ukončilo vzdělávání v 9. ročníku, šest v 8. ročníku a pět v 7. ročníku. Podíl žáků, kteří předčasně ukončili povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku, je 5 % z celkového počtu žáků, ale téměř 40 % ze všech odcházejících žáků. Dále **22 žáků opakovalo ročník**, 10 % z celkového počtu žáků, od 1. do 7. ročníku (viz tabulka č. 5). Na konci školního roku 2017/2018 však tento podíl žáků, kteří neprospěli, činil podle inspekční zprávy až 21 % (Inspekční zpráva, 2019, s. 3.) **Základní škole se tedy povedl tento počet neprospívajících žáků výrazně snížit**. Podle strategického plánu bylo nejčastější příčinou špatného prospěchu záškoláctví, které řešil asistent pedagoga s danou rodinou, případně se do řešení situace zapojili místní sociální služby (SPSZ Obrnice, 2018, s. 7). Na snížení počtu žáků, kteří neprospěli, se podílí nepochybně doučování, které zprostředkovává komunitní centrum Duhovka, Integrované centrum volnočasových aktivit a OCSS.

Tabulka 2 Přehled předčasných odchodů na ZŠ Obrnice (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)

Ročník	7.	8.	9.	10.	Nezařazení do ročníku	Celkem
Počet předčasných odchodů	5	6	15	0	1	28

³ Více na stránkách školy <http://www.zsobrnice.cz/>

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



Tabulka 3 Počet dětí opakující ročník od 1. do 7. ročníku (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Celkem
Počet žáků opakujících ročník	6	3	1	1	1	8	2	22

Ve škole jsou zaměstnáni čtyři asistenti pedagoga, metodik prevence, metodik environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty a výchovný poradce. Škola nemá speciálního pedagoga ani školního psychologa. Škola spolupracuje s asistenty prevence kriminality, kteří o přestávkách mezi hodinami dohlíží na chodbách, aby nedocházelo k šikaně. Kariérní poradenství ve škole zajišťuje výchovná poradkyně. Škola řeší problém s fluktuací pedagogů a nedostatek kvalifikovaných pedagogů, což je však obecný problém škol v menších obcích.

Jedním z problémů, který škola dále řeší, je podle zástupce školy velká fluktuace žáků. Škola eviduje **zhruba 38 žáků, kteří studují ve Velké Británii**. Podle zástupce školy jsou žáci, kteří se vrátí zpět ze zahraničí, zařazeni ve většině případů o jeden až dva ročníky níže, protože mají vzdělávací problémy jako je záškoláctví, problémy s češtinou nebo problémy s chováním.

Škola spolupracuje s úřadem práce a s okolními středními školami, kdy škola pořádá akci Minisokrates, kde se zástupci středních škol mohou prezentovat žákům a rodičům. Škola dále spolupracuje s komunitním centrem Duhovka, integrovaným centrem volnočasových aktivit, s mateřskou školou a s OCSS, které zprostředkovává doučování a přípravu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí na vyučování (Inspekční zpráva, 2019, s. 4). Dále spolupracuje s PPP a SPC v Mostě. Škola nabízí sportovní a výtvarné zájmové kroužky, které jsou zdarma, jako je Florbal, Pohybové hry, Výtvarný kroužek, Šikovné ruce nebo Mladý divák. Ve škole je také zřízena žákovská školní rada, kde spolupracují žáci s vedením školy. Škola se v minulosti zapojila do několika různých projektů, například „Společně za úspěchem“ s cílem podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem nebo do rozvojového programu „Asistent pro žáky se sociálním znevýhodněním“. Ceny obědů se ve školní jídelně odvíjí od věku dítěte, cena se pohybuje od 22 do 25 Kč za oběd. Škola na svých stránkách nemá informaci ohledně zapojení do projektu, který by zprostředkoval obědy zdarma. Každý učitel má jednou týdně konzultační hodiny pro rodiče, které jsou zveřejněny na webových stránkách školy, případně si mohou rodiče s vyučujícími domluvit jiný termín. Škola na svých stránkách nezveřejňuje výroční zprávy.

4.3. Volnočasové aktivity a sociální služby zaměřené na podporu vzdělávání

Nevládní organizace zaměřující se mimo jiné na práci s rodinou a dětmi, jsou důležitými aktéry a zastávají mnohdy významnou roli i v oblasti vzdělávání. Podle evaluační zprávy v Obrnicích před příchodem ASZ nepůsobily téměř žádné sociální služby. Ve spolupráci s ASZ vzniklo Obrnické centrum sociálních služeb (OCSS), které zajistilo v obci působnost služeb SAS včetně klubu Olivín pro matky s dětmi, NZDM, odborné poradenství a terénní programy (Závěrečná evaluace působení ASZ v lokalitě Obrnice, 2015, s. 21). V Obrnicích dále funguje komunitní centrum Duhovka, Integrované centrum volnočasových aktivit, TJ Sokol Obrnice, Sbor dobrovolných hasičů, aj.

OCSS je příspěvková organizace zřízená obcí Obrnice v říjnu 2012, která zajišťuje terénní programy, odborné sociální poradenství, nízkoprahové zařízení pro rodiny s dětmi Vulkán a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) poskytované v rodinném centru Olivín. V OCSS je také poskytováno dluhové a právní poradenství.

Duhovka je komunitní centrum, které působí v obcích Obrnice a Bečov, jež provozuje občanské sdružení Duhovka od roku 2007. Komunitní centrum nabízí volnočasové aktivity po školním vyučování. Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



pro školní děti a mládež, školní přípravu pro děti nebo víkendové volnočasové aktivity. Činnosti center jsou rozděleny do několika dílen: výtvarná, hudební, pohybová, ekologická, společenská, klub stolních her, klub poškolák. V rámci komunitního centra funguje hudební kapela, taneční skupiny tančící HIP-HOP, latinskoamerické, klasické a romské tance.

Integrované centrum volnočasových aktivit funguje od roku 2009 v budově bývalé školy, které nechala zřídit obec z důvodu nedostatečné nabídky volnočasových aktivit. Centrum slouží jako zázemí pro volnočasové aktivity dětí, mládeže a občanů. V centru se nachází tělocvična s hygienickým zázemím, kulturní sál s předsálím a dva kluby pro zájmovou činnost, kde neziskové organizace provozují kroužky.

4.4. Shrnutí

Autoři dostupných analýz, zkoumající problematiku sociálního vyloučení v Obrnicích, se spolu se zástupci škol shodují, že na MŠ a ZŠ Obrnice koncentrují sociálně vyloučené a romské děti a žáci, což je dáno prostorovou blízkostí k sociálně vyloučené lokalitě (tzv. Malé a Velké sídliště). Podle Závěrečné evaluační zprávy (2015) školka a škola uplatňují inkluzivní opatření, k čemuž přispívá velmi dobrá spolupráce mezi MŠ, ZŠ a OCSS. Podle evaluační zprávy se daří postupně motivovat rodiče k docházce jejich dětí do MŠ a zapojovat rodiče dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí do činnosti školy. Podle výkazů MŠMT a výpovědí učitelek se však zatím nedaří motivovat rodiče, aby přihlašovali děti do školy dříve než na povinný předškolní rok. Inspekční zpráva (2019) poukazuje na vysoké procento neprospívajících žáků (21 %), které bylo evidováno na konci školního roku 2017/2018. Škole se podařilo toto procento výrazně snížit. Za školní rok 2019/2020 bylo toto procento neúspěšných žáků nižší o jedenáct procentních bodů.

Zdroje

Inspekční zpráva (2019). *Česká školní inspekce Ústecký inspektorát*. Dostupné z: <https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Inspekcnizpravy?d=7726>

Mapa exekucí (2019). Dostupné z: <http://mapaexekuci.cz/>

MPSV (2019). Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/z-uzemniho-hlediska>

Strategický plán sociálního začleňování obce Obrnice pro roky 2015 – 2018 (2018). *Agentura pro sociální začleňování*. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/Strategicky-plán-sociálního-začleňování-města-Obrnice-revize-2018-2021.pdf>

Švec, J. (Ed.). (2009). *Příručka pro sociální integraci*. Praha: Úřad vlády ČR, odbor pro sociální začleňování. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/dokumenty-cele-socialni-vylouceniprirucka-pdf>

Závěrečná evaluace působení Agentury pro sociální začleňování v lokalitě Obrnice (2015). *Sociotrendy*. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/EvaluacnizpravalokalityObrnice2015.pdf>

Seznam obrázků

Obrázek 1 Obec Obrnice.....	5
Obrázek 2 Malé a Velké sídliště spolu se vzdělávací sítí v Obrnicích.....	6

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.



Seznam tabulek

Tabulka 1 Vzdělávací síť v Obrnicích (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)	7
Tabulka 2 Přehled předčasných odchodů ze ZŠ Obrnice (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)	8
Tabulka 3 Počet dětí opakující ročník od 1. do 7. ročníku (Zdroj: MŠMT k 30. 9. 2019)	9

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.